

Problematika klasifikace literárních druhů a žánrů

Teze k přednášce

Existují literární žánry?

- Pojetí žánrů v *Úvodu do studia literární vědy a Lexikonu teorie literatury a kultury*.
- Aleš Hamaň: *Literární věda dnes* (2012): literární žánry jako prostředek třídění literatury.
- Jurij Michajlovič Lotman: *Struktura uměleckého textu* (1970): estetika totožnosti, literární žánry jako záruka estetické hodnoty.
- Literární žánr jako výsledek tvůrčí intence?

Literární druhy – dějiny konceptu

- Platón (427-347 př. Kr.): *Ústava* (370 př. Kr.) – diegesis, mimesis, smíšené vyprávění
- Aristoteles (384-322 př. Kr.): *Poetika* (335 př. Kr.)
- Horatius (65-8 př. Kr.): *Umění básnické* (13 př. Kr.)
- Nicolas Boileau-Despréaux (1636-1711): *Umění básnické* (1674)
- Johann Wolfgang Goethe (1749-1832): Poznámky ke sbírce *Západovýchodní diván* (1819)

Literární druhy jako historické jevy

Znaky literárních druhů jako odvěkých a přirozených jevů (Goethe):

- Epika – vyprávění
- Lyrika – situace
- Drama – dialog

Literární druhy dnes

- EPIKA (z řec. epikos = výpravný, dějový)
 - literární druh založený na příběhu a naraci
- LYRIKA (z řec. lyrikos = zpívaný k lyře)
 - literární druh bezfabulový, znaky: lyrický subjekt, gnómický přezens a jazyková aktualizace.
- DRAMA (z řec. drama = hra, děj, událost)
 - literární druh fabulový, hlavní a vedlejší text (promluvy postav a scénické poznámky)